

УДК 342.25(477)

Л. О. Ємець,

кандидат юридичних наук, народний депутат України

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ**

Проаналізовано повноваження місцевих рад депутатів та їх виконкомів у сфері охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки. Охарактеризовано організаційно-розпорядчі та контрольні функції органів місцевого самоврядування в екологічній сфері.

Ключові слова: екологічна безпека, охорона навколишнього природного середовища, органи місцевого самоврядування.

Постановка проблеми. Відповідно до положень Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади – жителів села або добровільного об'єднання в сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції та законів України [1]. Як відомо, зазначені територіальні громади безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також контролюють їх виконання. Органи місцевого самоврядування приймають відповідні рішення, які є обов'язковими до виконання на підконтрольній їм території. Зазначене дає підстави стверджувати, що органи місцевого самоврядування в межах власних повноважень повинні дбати про такий стан навколишнього природного середовища на відповідній адміністративній території, за якого будуть забезпечені екологічні права громадян, не буде допускатися погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей, а отже, буде встановлений належний рівень екологічної безпеки.

Дослідження адміністративно-правових засад діяльності органів місцевого самоврядування в екологічній сфері обумовлено не лише необхідністю системного аналізу цього питання, а також набуває актуальності в світлі визначення державного курсу на децентралізацію влади, розширення повноважень органів місцевого самоврядування в усіх сферах діяльності держави, зокрема фінансовій, податковій, екологічній і правоохоронній.

Стан дослідження. Питанням реалізації органами місцевого самоврядування державних екологічних програм і забезпечення екологічних прав громадян свого часу присвятили праці Г. В. Алексєєва, У. В. Антонюк, Т. В. Іванова, О. Д. Настечко, В. О. Мариненко, С. С. Нешик, К. А. Рябець, О. М. Шуміло та ін. [2–9]. Однак у зазначених працях не досліджувалися адміністративно-правові засади

такої діяльності, що надає нашій статті відповідної актуальності та новизни.

Метою статті є дослідження адміністративно-правових засад діяльності органів місцевого самоврядування щодо забезпечення екологічної безпеки держави та вироблення пропозицій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до чинного законодавства України органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади, а також спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст і здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, є сільські, селищні, міські, обласні та районні ради. Зазначені ради мають виконавчі органи, які підконтрольні та підзвітні відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади підконтрольні також відповідним органам виконавчої влади [10].

Особливістю організації роботи органів місцевого самоврядування є те, що вона здійснюється у формі сесій, які складаються з пленарних засідань ради, а також засідань постійних комісій ради. Отже, питання реалізації державної та регіональної політики у сфері екологічної безпеки насамперед вирішуються на відповідних пленарних засіданнях ради. До таких питань, зокрема, належать:

- затвердження цільових програм із забезпечення екологічної безпеки й охорони навколишнього природного середовища;

- прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, що підлягають особливій охороні;

- внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо оголошення природних та інших об'єктів, що мають екологічну цінність, пам'ятками природи, які охороняються законом, прийняття рішень про оголошення в місцях масового розмноження та вирощування потомства дикими тваринами «сезону тиші» з обмеженням господарської діяльності та добування об'єктів тваринного світу;

- надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з чинними нормативами охоплює відповідну територію;

- затвердження в установленому порядку місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови відповідних населених пунктів, іншої містобудівної документації [10].

На перший погляд може здатися, що питання містобудування не пов'язані із забезпеченням екологічної безпеки. Однак відповідно до положень закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» планування, розміщення, забудова та розвиток населених пунктів здійснюються за рішенням місцевих рад з урахуванням екологічної ємкості території, із додержанням вимог охорони

навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки. Під час розробки генеральних планів розвитку та розміщення населених пунктів сільські, селищні, міські ради встановлюють режим використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки у приміських і зелених зонах за погодженням із місцевими радами, на території яких вони знаходяться, відповідно до законодавства України [11].

Зазначені повноваження органів місцевого самоврядування щодо забезпечення екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища конкретизуються в галузевих законах, що регулюють питання безпечного довкілля:

1) сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи зобов'язані забезпечити оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення містобудівної документації на місцевому рівні з прогнозованими правовими, економічними та екологічними наслідками [12];

2) органи місцевого самоврядування дають згоду на розміщення на території села, селища, міста місць чи об'єктів для зберігання та захоронення відходів, сфера екологічного впливу функціонування яких згідно з чинними нормативами охоплює відповідну адміністративно-територіальну одиницю [13];

3) у сфері земельних відносин сільські, селищні, міські ради здійснюють контроль за використанням та охороною земель комунальної власності, додержанням земельного й екологічного законодавства [14];

4) за поданням місцевих державних адміністрацій і центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного й епідемічного благополуччя населення, органи місцевого самоврядування з урахуванням особливостей екологічної ситуації регіону, населеного пункту можуть додатково встановлювати перелік забруднюючих речовин, за яким здійснюється регулювання їх викидів на відповідній території. Крім того, в разі перевищення нормативів екологічної безпеки на відповідній території вони також затверджують програми оздоровлення атмосферного повітря, здійснюють заходи щодо зменшення його забруднення [15];

5) у сфері регулювання водних відносин сільські, селищні та міські ради здійснюють заходи щодо контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів. Вони можуть обмежувати, тимчасово забороняти (зупиняти) діяльність підприємств та інших об'єктів у разі порушення ними вимог водного законодавства. На ради покладається організація інформування населення про стан водних об'єктів, надзвичайні екологічні ситуації, які можуть негативно вплинути на здоров'я людей, та заходи, що вживаються для поліпшення стану вод. До компетенції обласних, Київської та Севастопольської міських рад у галузі регулювання водних відносин також відноситься видача дозволів на спеціальне водокористування [16];

6) подання Кабінету Міністрів України про дострокове припинення дії правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації готуються з урахуванням пропозицій органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади [17];

7) загальне використання природних рослинних ресурсів у разі їх виснаження або різкого зменшення популяційної та ценотичної різноманітності може бути обмежене органами місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції. Спеціальне використання природних рослинних ресурсів місцевого значення здійснюється за дозволом, що видається в порядку, який визначається Верховною Радою Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування [18].

Основним результатом роботи сільських, селищних і міських рад є затвердження регіональних програм екологічної безпеки, захисту та охорони навколишнього природного середовища. Серед таких документів ми можемо згадати такі:

1) Програму охорони навколишнього природного середовища в Харківській області на 2009–2013 роки та на перспективу до 2020 року¹;

2) Програму охорони навколишнього природного середовища Львівської області на 2016–2020 роки²;

3) Регіональну екологічну програму Волинської області «Екологія 2016–2020»³;

4) Регіональну програму охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів Вінницької області на 2013–2018 роки⁴;

5) Програму охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2014–2020 роки⁵;

6) Програму охорони навколишнього природного середовища міста Івано-Франківська на 2016–2020 роки⁶.

Основними розділами таких програм зазвичай є такі:

– розвиток природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;

– охорона та раціональне використання рослинних ресурсів;

– організація системи екологічного моніторингу й інформаційно-забезпечення природоохоронної діяльності;

---

¹ Див.: <http://www.oblrada.kharkov.ua/programa-okhoroni-navkolishnogo-prirodnogo-seredovishcha-v-kharkivskij-oblasti-na-2009-2013-roki-ta-na-perspektivu-do-2020-roku>.

² Див.: http://loda.gov.ua/upload/users_files/27/upload/pr_ONPS.pdf.

³ Див.: <http://volynrada.gov.ua/session/2/27-0>.

⁴ Див.: http://www.vinrada.gov.ua/perelik_dovgostrokovih_program.htm.

⁵ Див.: <https://chor.gov.ua/component/k2/item/2186-pro-prohamu-okhorony-navkolyshnoho-pryrodnogo-seredovyshcha-cher>.

⁶ Див.: <http://www.mvk.if.ua/mvkprog/38726>.

- зменшення обсягів скидання неочищених і недостатньо очищених стоків у водні об'єкти та поліпшення екологічного стану поверхневих вод басейнів рік;
- вирішення проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою та захороненням твердих побутових і промислових відходів;
- охорона та раціональне використання ресурсів тваринного світу;
- охорона атмосферного повітря.

За своєю суттю ці документи мають адміністративно-правову природу, тому що є втіленням владних повноважень органів місцевого самоврядування у сфері екології, визначають певні організаційно-управлінські заходи, строки їх виконання, відповідальних виконавців і механізм контролю за втіленням положень програм у життєдіяльність регіону.

Слід також згадати про роботу постійних комісій відповідних місцевих рад депутатів, які є органами ради, що обираються з її депутатів для вивчення, попереднього розгляду та підготовки питань, які належать до її відання, здійснення контролю за виконанням рішень ради, її виконавчого комітету. Звідси випливає висновок, що на ці комісії покладається організаційна, наукова й аналітична робота з питань охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки на території відповідальності відповідної ради, а також виконання контрольних функцій з питань виконання екологічних програм. Тобто вони виконують адміністративно-аналітичну роботу, яка полягає в узагальненні, обробці інформації та підготовці проекту колегіального рішення, що буде мати обов'язковий характер.

Назви та склад таких комісій різняться залежно від типу органу місцевого самоврядування (сільська, міська, обласна рада) та його регламенту. Так, у Харкові та Дніпрі функціонують постійні комісії з питань транспорту, зв'язку та екології, у складі Одеської міської ради – постійна комісія з питань житлово-комунального господарства, екології та надзвичайних ситуацій, у складі Вінницької міської ради – постійна комісія з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи, у складі Білозірської сільської ради – постійна комісія з питань агропромислового комплексу, земельних відносин, екології та використання природних ресурсів, у складі Бобринської сільської ради – постійна комісія ради з питань регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища, забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, надання безоплатної первинної правової допомоги та депутатської етики.

Для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування сільськими, селищними, міськими радами створюються виконавчі органи. До їх компетенції законами України «Про місцеве самоврядування» та «Про охорону навколишнього природного середовища» віднесено:

- розгляд і узгодження планів підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, здійснення яких може викликати негативні екологічні наслідки, підготовку до них висновків і внесення пропозицій до відповідних органів;

- здійснення відповідно до законодавства контролю за належною експлуатацією й організацією обслуговування населення підприємствами житлово-комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, транспорту, зв'язку, ухвалення рішень про скасування виданого ними дозволу на експлуатацію об'єктів у разі порушення екологічних правил;

- підготовку та подання на затвердження ради проектів місцевих програм охорони довкілля (екологічних програм), участь у підготовці загальнодержавних і регіональних програм охорони довкілля;

- затвердження за поданням обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій для підприємств, установ та організацій лімітів використання природних ресурсів, за винятком ресурсів загальнодержавного значення, лімітів скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, за винятком скидів, що призводять до забруднення природних ресурсів загальнодержавного значення або навколишнього природного середовища за межами відповідно села, селища, міста;

- організацію збору, переробки, утилізації та захоронення відходів на своїй території, здійснення контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами, розгляд справ про адміністративні правопорушення або передачу їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи;

- формування та використання місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища у складі місцевих бюджетів;

- погодження поточних і перспективних планів роботи підприємств, установ та організацій з питань охорони навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів;

- забезпечення систематичного й оперативного інформування населення, підприємств, установ, організацій та громадян про стан навколишнього природного середовища, захворюваності населення;

- організацію екологічної освіти й екологічного виховання громадян;

- прийняття рішень про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;

- здійснення контролю за додержанням природоохоронного законодавства, використанням і охороною земель, природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, відтворенням лісів;

- створення та забезпечення функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем, які є складовою мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої

інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації [10; 11].

Отже, виконавчі органи місцевих рад виконують адміністративно-розпорядчі функції, контролюючи функції щодо суб'єктів, відповідальних за виконання рішень місцевої ради у сфері охорони навколишнього природного середовища, державних і місцевих екологічних програм, використовують такі форми управлінської діяльності, як видання управлінських актів, здійснення погоджень проєктів дозволів, встановлення екологічних обмежень тощо.

Для забезпечення діяльності виконавчих комітетів органів місцевого самоврядування утворюється так званий апарат виконкому, що складається з відділів та управлінь, які організаційно забезпечують підготовку документів з екологічних питань, контролюють виконання на території відповідної ради державних і регіональних екологічних програм, здійснюють дозвільну та погоджувальну діяльність. Серед таких структурних підрозділів ми відмітимо:

- відділ правового забезпечення природокористування та земельних відносин управління правового забезпечення, природокористування та земельних відносин виконкому Харківської обласної ради¹;
- інспекцію по контролю за благоустроєм, екологічним та санітарним станом міста виконкому Полтавської міської ради²;
- управління з питань екологічної безпеки виконкому Запорізької міської ради³;
- управління земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища виконкому Кіровоградської міської ради⁴.

Важливим аспектом адміністративно-правових засад діяльності органів місцевого самоврядування щодо забезпечення екологічної безпеки є проведення інформаційних заходів із надання всім зацікавленим суб'єктам актуальної та достовірної інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічної інформації). Така інформація стосується, зокрема, стану навколишнього природного середовища чи його об'єктів (землі, вод, надр, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу) та рівнів їх забруднення, загроз виникнення та причин надзвичайних екологічних ситуацій, результатів ліквідації цих явищ, рекомендацій щодо заходів, спрямованих на зменшення їх негативного впливу на природні об'єкти та здоров'я людей тощо [11].

Екологічне інформаційне забезпечення здійснюється органами місцевого самоврядування шляхом:

- систематичного інформування населення через засоби масової інформації про стан навколишнього природного середовища, динаміку

¹ Див.: http://www.ts.lica.com.ua/b_text.php?id=15209&base=77&u=1&type=3.

² Див.: <http://www.rada-poltava.gov.ua/rule/vykonkom/depts>.

³ Див.: <http://meria.zp.ua/test/index.php?id=598&pid=17>.

⁴ Див.: <http://www.kr-rada.gov.ua/upravlinnya-zemelnih-vidnosin>.

його змін, джерела забруднення, розміщення відходів чи іншої зміни навколишнього природного середовища і характер впливу екологічних факторів на здоров'я людей;

- негайного інформування про надзвичайні екологічні ситуації;
- передачі інформації, отриманої в результаті проведення моніторингу довкілля, каналами інформаційних зв'язків органам, уповноваженим приймати рішення щодо отриманої інформації;
- забезпечення вільного доступу до екологічної інформації, яка не становить державної таємниці [11].

Крім цього, громадяни мають право звернутися до органів місцевого самоврядування із зауваженнями, скаргами та пропозиціями щодо реалізації та забезпечення екологічних прав, надання екологічної інформації тощо. Порядок приймання таких звернень здійснюється відповідно до законів України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про місцеве самоврядування», а отже, має адміністративно-правову природу.

Проведене дослідження дозволяє сформулювати певні **висновки та узагальнення**.

1. Структура, правовий статус і повноваження органів місцевого самоврядування щодо забезпечення охорони навколишнього природного середовища та здійснення інших заходів в екологічній сфері свідчать про наявність відповідного адміністративно-правового механізму здійснення такої діяльності. Це пояснюється, з одного боку, тим, що органи місцевого самоврядування приймають рішення щодо забезпечення екологічної безпеки відповідного адміністративного утворення (представницькі повноваження), а з другого, – повинні забезпечити належне їх виконання (виконавчі повноваження).

2. Особливістю впливу діяльності органів місцевого самоврядування на екологічну безпеку держави є те, що, з одного боку, вони повинні в процесі прийняття рішень додержуватися чинного екологічного законодавства та діяти в руслі державної екологічної політики, а з іншого боку, вони повинні втілювати зазначені приписи, спираючись на екологічні потреби підконтрольного регіону. Отже, можна стверджувати, що, забезпечуючи екологічну безпеку окремого регіону, органи місцевого самоврядування впливають на загальний стан екологічної безпеки держави. Крім того, вони беруть участь у розробці загальнонаціональних екологічних програм.

3. Основним завданням органів місцевого самоврядування у сфері екологічної безпеки є забезпечення в межах власної компетенції та в інтересах населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці такого стану навколишнього природного середовища, за якого попереджується погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей.

4. З метою забезпечення екологічної безпеки відповідними нормами законів і підзаконних актів, у тому числі адміністративно-правових, по-перше, встановлена система прийняття та реалізації

рішень щодо забезпечення екологічної безпеки органами місцевого самоврядування, по-друге, створена система виконавчих комітетів органів місцевого самоврядування, що складається із самих виконкомів та їх апаратів, у складі яких діють спеціально уповноважені підрозділи з реалізації екологічної політики на закріпленій території відповідальності ради. Постійні комісії місцевих рад готують до затвердження програми з питань охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки, здійснюють інші представницькі повноваження. Виконавчі комітети та їх структурні підрозділи забезпечують реалізацію та контроль за виконанням цих програм, тобто мають компетенцію, яка встановлюється, здебільшого, адміністративно-правовими нормами.

5. У системі регулювання діяльності органів місцевого самоврядування щодо забезпечення екологічної безпеки використовуються всі три методи адміністративно-правового регулювання – дозвіл, припис і заборона. Чинне законодавство закріплює за місцевими радами та їх виконавчими органами функції керівництва, забезпечення, організації, аналізу, планування, контролю, координації, що втілюються в конкретні права й обов'язки. Забезпечуючи виконання рішень відповідних рад щодо забезпечення екологічної безпеки, виконками наділені організаційно-розпорядчими повноваженнями та застосовують такі методи управління, як переконання і примус.

6. Адміністративно-правовий аспект у діяльності органів місцевого самоврядування щодо забезпечення екологічної безпеки міститься також у створенні в структурі апаратів виконкомів спеціальних підрозділів, які відповідають за екологічний стан регіону, закріпленні за ними певних організаційно-розпорядчих і контрольних повноважень, визначенні порядку взаємодії з іншими відділами й управліннями, а також депутатським корпусом. Це дає змогу зробити висновок про наявність відповідних внутрішніх управлінських відносин, які складаються у сфері прийняття рішень щодо екологічної безпеки регіону та які є предметом адміністративно-правового регулювання.

Перспективними напрямками подальших наукових досліджень вважаємо аналіз особливостей участі громадських інституцій у забезпеченні екологічної безпеки держави й окремого регіону.

Список бібліографічних посилань: 1. Конституція України: закон України від 28.06.1996. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. 2. Рябець К. А. Екологічне право України: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2009. 438 с. 3. Екологічне право України. Особлива частина: навч. посіб./О. М. Шуміло (кер. авт. кол.), В. А. Зуєв, І. В. Бригадир та ін. Київ: Центр учб. літ., 2013. 432 с. 4. Алексеева Г. В. Поняття екологічної функції органів місцевого самоврядування в Україні. *Право і суспільство*. 2016. № 3 (1). С. 3–6. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_3\(1\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_3(1)_3) (дата звернення: 12.03.2017). 5. Антонок У. В. Діяльність органів місцевого самоврядування в Україні як гарантія екологічних прав // Юриспруденція у формуванні правової держави та громадянського суспільства: зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф.: тези наук. доп. (6 жовт. 2016 р.)/

Міжнар. юрид. наук.-практ. інтернет-конф. «Актуальна юриспруденція». Київ: АртЕк, 2016. С. 106–108. **6.** Іванова Т. В. Роль органів місцевого самоврядування у сфері реалізації екологічної політики. 2011 // Репозитарій Національного авіаційного університету. URL: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/23367> (дата звернення: 07.03.2017). **7.** Настечко О. Д. Механізми залучення територіальної громади до вирішення екологічних проблем. *Державне будівництво*. 2008. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2008_1_63 (дата звернення: 09.03.2017). **8.** Нешик С. С. Вплив органів місцевого самоврядування на покращення екологічної ситуації в регіоні. *Державне управління: теорія та практика*. 2005. № 2. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej2/txts/region/05nssesr.pdf> (дата звернення: 07.03.2017). **9.** Мариненко В. О. Місцеві органи самоврядування та навколишнє природне середовище. *Університетські наукові записки*. Хмельницький, 2008. № 3 (27). С. 421–425. **10.** Про місцеве самоврядування в Україні: закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР // База даних (БД) «Законодавство України»/Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> (дата звернення: 08.03.2017). **11.** Про охорону навколишнього природного середовища: закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> (дата звернення: 08.03.2017). **12.** Про регулювання містобудівної діяльності: закон України від 17.02.2011 № 3038-VI // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17> (дата звернення: 12.03.2017). **13.** Про відходи: закон України від 05.03.1998 № 187/98-ВР // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-вр> (дата звернення: 12.03.2017). **14.** Земельний кодекс України: закон України від 25.10.2001 № 2768-III // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 12.03.2017). **15.** Про охорону атмосферного повітря: закон України від 16.10.1992 № 2707-ХІІ // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12> (дата звернення: 14.03.2017). **16.** Водний кодекс України: закон України від 06.06.1995 № 213/95-ВР // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-вр> (дата звернення: 14.03.2017). **17.** Про зону надзвичайної екологічної ситуації: закон України від 13.07.2000 № 1908-III // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-14> (дата звернення: 14.03.2017). **18.** Про рослинний світ: закон України від 09.04.1999 № 591-XIV // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14> (дата звернення: 16.03.2017).

Надійшла до редколегії 17.03.2017

Емец Л. А. Административно-правовые основы деятельности органов местного самоуправления по обеспечению экологической безопасности государства

Проанализированы полномочия местных советов депутатов и их исполнительных комитетов в сфере охраны окружающей природной среды и обеспечения экологической безопасности. Охарактеризованы организационно-распорядительные и контрольные функции органов местного самоуправления в экологической сфере.

Ключевые слова: екологічна безпека, охорона навколишнього природного середовища, органи місцевого самоврядування.

Yemets L. O. Administrative and legal principles of local self-governments' activities in ensuring the environmental safety of the state

It has been emphasized that local self-governments within their powers should care about this environment state on the appropriate administrative area, which will provide the environmental rights of citizens, there will not be environmental degradation and risks to human health and, therefore, there will be the appropriate level of environmental safety. The author has analyzed the powers of local councils of MPs and their executive committees in the field of environmental protection and environmental safety. Organizational and administrative, supervisory functions of local self-governments in the environmental field have been researched. It has been proved that the main task of local self-governments to ensure environmental safety is guaranteeing the relevant administrative and territorial unit of the environmental state within their own competence and within the interests of the people, when one should warn the environmental degradation and risks to human health.

It has been concluded that the structure, legal status and powers of local self-governments in ensuring environmental protection and implementing other measures in the environmental area suggest the presence of an appropriate administrative and legal mechanism for the implementation of such activities. This is due, on the one hand, to the fact that local self-governments make decisions on environmental security of the appropriate administrative entity (representative authorities), and on the other – they must ensure their proper accomplishment of (executive authorities). It has been established that all three methods of administrative and legal regulation – permission, order and prohibition are used in the system of regulation of local self-governments' activities to ensure environmental safety.

Keywords: ecological safety, environmental protection, local self-governments.

УДК 342:35.077(477)

І. В. Зозуля,

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри загальноправових дисциплін факультету № 6 (права та масових комунікацій) Харківського національного університету внутрішніх справ; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3507-0012>;

О. В. Надьон,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

**ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ АКТИВАМИ БАНКІВ
В УКРАЇНІ ЗА УЧАСТІ ДЕРЖАВИ**

На підставі аналізу статистичних даних і законодавства України з питань пов'язаних з управлінням проблемними активами банків, визначено сучасні проблеми забезпечення фінансової безпеки банків. Окрему увагу приділено